

§7. ĐA THỨC MỘT BIẾN

A. Kiến thức cần nhớ

- Đa thức một biến là tổng của những đơn thức cùng một biến.
- Bậc của đa thức một biến (khác đa thức không, đã thu gọn) là số mũ lớn nhất của biến trong đa thức đó.
- Trong dạng thu gọn của đa thức : Hệ số của hạng tử có bậc cao nhất gọi là hệ số cao nhất, hệ số của hạng tử bậc không gọi là hệ số tự do.

B. Câu hỏi

Câu 19. Khoanh tròn vào số là bậc của đa thức.

(A) $x^2 + 2x - 3x^3 + 2x^5 + 3x^4 - 1$	3	4	5
(B) $x^6 + 2x^5 - 3x^6 + 2x^5 + 2x^6 - x^3 + x^2 + 1$	6	5	3
(C) $(x - 2)^2 + 2x - 3x^2 + 3$	2	1	0
(D) $2x^5 + 3x^4 - x^8 + x^5 + 1$	8	5	4

Câu 20. Điền vào ô trống trong bảng sau :

Đa thức	Hệ số bậc cao nhất	Hệ số tự do	Bậc của đa thức
(A) $x^2 - 3x^3 + 2x^2 + 3x^3 - x - 1$			
(B) $(x^3 + 2x^5 - 3x^6) - (2x^5 - 2x^6 - x^3) + x^6 - 3$			
(C) $(x^3 - 2)^2 - x^6 - 3x^2 + x$			
(D) $2x^5 - 3x^4 - x^3 - 2x^5 + (x - 2)^2 - 5$			

Câu 21. Điền "x" vào ô trống trong bảng sau :

Giá trị của đa thức	Đúng	Sai
(A) $x^5 + \frac{1}{3}x^2 - \frac{5}{6}x^4 + 2x^3 - 6x - 12$ tại $x = -1$ là -9		
(B) $5x^6 - x^5 - 3x + 4x^4 - 4x^3 - 2$ tại $x = -2$ là 0		
(C) $ x^4 - 5x^3 + x^5 - 5x^3 - (3x^2 - x^4) + 2008$ tại $x = -1$ là 2016		

C. Giải bài tập

Bài 26 [39]. Cho đa thức : $P(x) = 2 + 5x^2 - 3x^3 + 4x^2 - 2x - x^3 + 6x^5$.

- Thu gọn và sắp xếp các hạng tử của $P(x)$ theo lũy thừa giảm của biến ;
- Viết các hệ số khác 0 của đa thức $P(x)$.

Giải

$$\begin{aligned} \text{a) } P(x) &= 2 + 5x^2 - 3x^3 + 4x^2 - 2x - x^3 + 6x^5 \\ &= 6x^5 + (-3x^3 - \dots\dots\dots) + (5x^2 + \dots\dots\dots) - 2x + 2 \\ &= 6x^5 - \dots\dots\dots + \dots\dots\dots - 2x + 2 ; \end{aligned}$$

b) Các hệ số khác 0 của đa thức $P(x)$ là : $6 ; \dots\dots ; \dots\dots ; -2 ; 2$.

Bài 27 [40]. Cho đa thức $Q(x) = x^2 + 2x^4 + 4x^3 - 5x^6 + 3x^2 - 4x - 1$.

- Sắp xếp các hạng tử của $Q(x)$ theo lũy thừa giảm của biến ;
- Chỉ ra các hệ số khác 0 của đa thức $Q(x)$.

Giải

a) Ta có :

$$Q(x) = \dots\dots\dots$$
$$= -5x^6 + 2x^4 + 4x^3 + \dots\dots\dots - 4x - 1;$$

b) Các hệ số khác 0 của đa thức Q(x) là : -5 ; 2 ; 4 ; ..... ; -4 ; -1.

Bài 28 [43]. Trong các số cho ở bên phải mỗi đa thức, số nào là bậc của đa thức đó ?

a) $5x^2 - 2x^3 + x^4 - 3x^2 - 5x^5 + 1$	-5	5	4
b) $15 - 2x$	15	-2	1
c) $3x^5 + x^3 - 3x^5 + 1$	3	5	1
d) -1	1	-1	0

Giải

Đa thức	Bậc của đa thức		
a) $5x^2 - 2x^3 + x^4 - 3x^2 - 5x^5 + 1$			
b) $15 - 2x$			
c) $3x^5 + x^3 - 3x^5 + 1$			
d) -1			